

TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) ATSAKOMYBĖ

Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 47 straipsnio „Tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos“ 2 dalies 7 punktą:

- „tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo užtikrinti vaiko **punktualų ir reguliarų mokyklos lankymą**;
- jeigu vaikas negali atvykti į mokyklą, nedelsdami informuoti mokyklą“.

Pagal Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 2 punktą, vaiko tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą turi teisę ir pareigą rūpintis, **kad būtų sudarytos sąlygos vaikui iki 16 metų mokytis**, taip pat užtikrinti mokinių teisę ir pareigą lankyti mokyklą, kuri įtvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 46 straipsnio 2 dalies 2 punktu „**mokinys privalo lankyti mokyklą**“.

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS PAGRINDŲ Į S T A T Y M O

IV SKYRIUS

PAGRINDINĖS VAIKO TĖVŲ IR KITŲ VAIKO ATSTOVŲ PAGAL ĮSTATYMĄ TEISĖS,
PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

8 PUNKTAS

Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą turi bendradarbiauti su sveikatos priežiūra ar kitokia pagalba vaikui, jo tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą teikiančiais specialistais, vaiko mokyklos vadovu, kitu švietimo paslaugų teikėju, mokytojais, kitais specialistais, teikiančiais specialiąją, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, atsižvelgti į jų rekomendacijas.

9 PUNKTAS

Vaiko tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą už pareigų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą, vaiko teisių pažeidimą ar kitoki piktnaudžiavimą savo teisėmis ir pareigomis taikoma įstatymų nustatyta civilinė, administracinė arba baudžiamoji atsakomybė.

ADMINISTRACINIAI NUSIŽENGIMAI SUSIJĘ SU VAIKAIS IR ŠEIMA

LR ANK 80 straipsnis. Kliudymas vaikui mokytis.

1. Tėvų (globėjų, rūpintojų) vengimas leisti į mokyklą vaiką iki 16 metų arba kliudymas vaikui iki 16 metų mokytis pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas užtraukia įspėjimą arba baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt iki šešių šimtų eurų.
3. Už šio straipsnio 1, 2 dalyse numatytus administracinius nusižengimus gali būti taikoma administracinio poveikio priemonė – įpareigojimas dalyvauti alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, sveikatos priežiūros, resocializacijos, bendravimo su vaikais tobulinimo, smurtinio elgesio keitimo ar kitose programose (kursuose).

LR ANK 72 straipsnis. Vaiko teisių pažeidimas.

1. Neteisėtas trukdymas vaikui naudotis savo teisėmis ir laisvėmis ar kitokia vaiko teises pažeidžianti veika užtraukia įspėjimą arba baudą nuo dvidešimt iki penkiasdešimt eurų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo šešiasdešimt iki vieno šimto eurų.
3. Mokymo, auklėjimo, sveikatos priežiūros ir kitų institucijų, įstaigų ir įmonių, kurių prižiūrimas yra vaikas, vadovų, auklėtojų ar kitų jiems tolygių asmenų savo pareigų nevykdymas arba netinkamas vykdymas, fizinis ar psichinis vaiko žalojimas ar kitoks vaiko teisių pažeidimas užtraukia įspėjimą arba baudą nuo trisdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų.

LR ANK 73 straipsnis. Tėvų valdžios nepanaudojimas arba panaudojimas priešingai vaiko interesams.

1. Tėvų valdžios nepanaudojimas arba panaudojimas priešingai vaiko interesams užtraukia įspėjimą tėvams.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo dešimt iki vieno šimto eurų.
3. Už šio straipsnio 2 dalyje numatytą administracinį nusižengimą gali būti taikoma administracinio poveikio priemonė - įpareigojimas dalyvauti atitinkamose alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, sveikatos priežiūros, resocializacijos, bendravimo su vaikais tobulinimo, smurtinio elgesio keitimo ar kitose programose (kursuose).

LR ANK 74 straipsnis. Vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų nevykdymas arba vykdymas priešingai vaiko interesams.

1. **Vaiko globėjui (rūpintojui) nustatytų pareigų nevykdymas arba vykdymas priešingai vaiko interesams užtraukia išpėjimą globėjams (rūpintojams), juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims.**
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo dešimt iki vieno šimto eurų.
3. Už šio straipsnio 2 dalyje numatytą administracinį nusižengimą gali būti taikoma administracinio poveikio priemonė – įpareigojimas dalyvauti alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, sveikatos priežiūros, resocializacijos, bendravimo su vaikais tobulinimo, smurtinio elgesio keitimo ar kitose programose (kursuose).

LR ANK 75 straipsnis. Melagingos informacijos suteikimas, kliudymas nustatyti vaiko globą (rūpybą) ir informacijos nepranešimas.

1. **Nepranešimas Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai, policijai ar prokuratūrai apie tėvų, kitų teisėtų vaiko atstovų ir kitų asmenų daromus vaiko teisių pažeidimus užtraukia išpėjimą arba baudą mokymo, auklėjimo, sveikatos priežiūros ir kitų institucijų bei įstaigų, kurių prižiūrimas yra vaikas, vadovams, kitiems darbuotojams, taip pat kitiems asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.**

LR ANK 489 straipsnis. Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pažeidimas.

Melagingas pranešimas apie smurtą artimoje aplinkoje ar piktnaudžiavimas smurtą patyrusio asmens teisėmis[...].

Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) nesilaiko minėtų LR ANK straipsnių nuostatų, Mokykla turi teisę kreiptis į Panevėžio miesto apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos skyrių, Vaiko gerovės komisiją prie Panevėžio miesto savivaldybės administracijos.

TIKĖTINI NEPILNAMEČIŲ NUSIŽENGIMAI PAGAL LR ANK

LR ANK 108 straipsnis. Smulki vagystė, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas.

LR ANK 109 straipsnis. Smulkaus neteisėtu būdu gauto turto įgijimas ar realizavimas.

LR ANK 115 straipsnis. Tyčinis turto sunaikinimas ar sugadinimas (turto vertę apsprendžia administracinė ar baudžiamoji teisena).

LR ANK 346 straipsnio 16 punktas. Žiaurus elgesys su gyvūnu, gyvūno kankinimas **užtraukia baudą nuo penkiasdešimt iki vieno tūkstančio dviejų šimtų eurų.**

LR ANK 481 straipsnis. Nedidelis viešosios tvarkos pažeidimas.

1. **Necenzūriniai žodžiai ar gestai viešosiose vietose, įžeidžiamas kibimas prie žmonių, kiti tyčiniai veiksmai, kuriais siekiama pažeisti viešąją tvarką ir žmonių rimtį, užtraukia baudą nuo trisdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.**
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų [...].

LR ANK 485 straipsnis. Alkoholinių gėrimų vartojimas ar turėjimas, kai tai daro jaunesni negu aštuoniolikos metų asmenys.

1. Alkoholinių gėrimų ir kitų naudojant spiritą pagamintų svaigalų vartojimas ar turėjimas, **kai tai daro ne jaunesni negu šešiolikos, bet jaunesni negu dvidešimt metų asmenys,** užtraukia baudą nuo dešimt iki keturiolikos eurų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo keturiolikos iki trisdešimt eurų [...].

LR ANK 488 straipsnis. Viešosios rimties trikdymas.

1. **Šauksmai, švilpimas, garsus dainavimas arba grojimas muzikos instrumentais, kitokiais garsiniais aparatais ar kiti triukšmą keliantys veiksmai gatvėse, aikštėse, parkuose, paplūdimiuose, viešajame transporte ir kitose viešosiose vietose, o vakaro (nuo 18 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 6 val.) metu – ir gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose, kai tai trikdo asmenų ramybę, poilsį ar darbą, [...].**

LR ANK 493 straipsnis. Bendrojo pagalbos centro darbo trukdymas, specialiųjų tarnybų iškvietimas žinant, kad pagalba nereikalinga.

- Bendrojo pagalbos centro darbo trukdymas žinant, kad pagalba nereikalinga, užtraukia įspėjimą arba baudą nuo devyniasdešimt iki dviejų šimtų eurų.
2. Priešgaisrinės apsaugos, policijos, greitosios medicinos pagalbos ir kitų specialiųjų tarnybų iškvietimas žinant, kad pagalba nereikalinga, užtraukia baudą nuo dviejų šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

SUAUGUSIŲJŲ NUSIŽENGIMAI PAGAL LR ANK (LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSAS)

LR ANK 76 straipsnis. Alkoholinių gėrimų nupirkimas ar kitoks perdavimas jaunesniems negu dvidešimt metų asmenims.

1. Alkoholinių gėrimų nupirkimas ar kitoks perdavimas jaunesniam negu dvidešimt metų asmeniui užtraukia baudą nuo devyniasdešimt iki vieno šimto aštuoniasdešimt eurų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo vieno šimto aštuoniasdešimt iki keturių šimtų keturiasdešimt eurų.

LR ANK 77 straipsnis. Tabako gaminių nupirkimas ar kitoks perdavimas nepilnamečiams.

1. Tabako gaminių ar susijusių gaminių (elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų) nupirkimas ar kitoks perdavimas nepilnamečiui užtraukia baudą nuo devyniasdešimt iki vieno šimto aštuoniasdešimt eurų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo vieno šimto aštuoniasdešimt iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt eurų.

LR ANK 78straipsnis. Energinųjų gėrimų pardavimas, nupirkimas ar kitoks perdavimas jaunesniems kaip 18 metų asmenims užtraukia baudą nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

SUAUGUSIŲJŲ NUSIŽENGIMAI PAGAL LR BK (LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMASIS KODEKSAS)

LR BK 140 straipsnis. Fizinio skausmo sukėlimas ar nežymus sveikatos sutrikdymas.

1. Tas, kas mušdamas ar kitaip smurtaudamas sukėlė žmogui fizinį skausmą arba nežymiai jį sužalojo ar trumpam susargdino, baudžiamas viešaisiais darbais arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.
2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą veiką padarė savo artimajam giminaičiui ar šeimos nariui, baudžiamas viešaisiais darbais arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

LR BK 139 straipsnis. Nesunkus sveikatos sutrikdymas dėl neatsargumo.

1. Tas, kas dėl neatsargumo sužalojo ar susargdino žmogų, jeigu dėl to nukentėjęs asmuo prarado nedidelę dalį profesinio ar bendro darbingumo arba ilgai sirgo, bet jam nebuvo šio kodekso 135 straipsnio 1 dalyje nurodytų padarinių, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.
2. Tas, kas dėl neatsargumo nesunkiai sužalojo ar susargdino du ar daugiau žmonių, baudžiamas areštu arba laisvės atėmimu iki vienerių metų.
3. Už šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką asmuo atsako tik tuo atveju, kai yra nukentėjusio asmens skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas ar prokuroro reikalavimas.